

Heksloot nieuws

Jaargang 39 - Voorjaar 2024

Insecten in het vizier

Hoop voor de ringslang
Een dubieus wonder
Vogel van het jaar 2024...

Inhoud

- 2 Handen uit de mouwen
- 3 Van de voorzitter
- 4 Monitoren van insecten
- 5 Kroosvaren

Foto: Alie Postma

Grasbij

- 6 De Huismus
- 8 Handen-uit-de-mouwen
- 9 Jaarrondtelling vogels
- 9 Weidevogelbeheer

Foto: Dik Vonk

Kroosvaren

- 10 Colofon
- 10 Ringslanghoop maken
- 11 Puzzel
- 12 Natuurweetjes

Foto: Kerstin de Haan

Huisemus

Natuurbeheer

Handen uit de mouwen voor biodiversiteit aan de rand van Haarlem

Het natuurbeheer speelt een cruciale rol in het behoud en de verrijking van onze biodiversiteit. Aan de rand van Haarlem, in de prachtige Hekslootpolder, wordt er regelmatig hard gewerkt om de natuur te onderhouden en te verbeteren. Het is een plek waar natuurbeleving en biodiversiteit hand in hand gaan.

Actief bijdragen aan natuurbeheer. Het natuurbeheer in de Hekslootpolder is een gezamenlijke inspanning. Het is een plek waar je je handen uit de mouwen kunt steken en actief kunt bijdragen aan het behoud van onze natuur. Of je nu helpt met het ecologisch maaibeheer, deelneemt aan de natuurwerkdag of bijdraagt aan de vogeltellingen, elke inspanning telt.

- **Ecologisch maaibeheer:** Door op een ecologisch verantwoorde manier te maaien, wordt de groei van verschillende plantensoorten gestimuleerd en blijft de biodiversiteit in stand.
- **Natuurwerkdag:** Op deze dag steken vrijwilligers de handen uit de mouwen om de natuur een handje te helpen. Denk aan het opruimen van zwerfafval, het snoeien van struiken of het aanleggen van nieuwe paden.
- **Vogeltellingen:** Door regelmatig vogels te tellen, krijgen we inzicht in de vogelpopulatie in de Hekslootpolder. Dit helpt bij het maken van beslissingen over het beheer van het gebied.

Hoe je mee kunt doen. Wil je ook een bijdrage leveren aan het natuurbeheer in de Hekslootpolder? Meld je dan aan bij secretariaat@hekslootpolder.nl en wij brengen je tijdig op de hoogte van de activiteit(en). *Tot ziens in het veld.*

Is beeld jouw ding? Dan zoeken we jou!

Vacature grafische vormgeving Hekslootnieuws

Nora Leungen verzorgde 8 jaar lang het ontwerp en de vormgeving van het Hekslootnieuws. Dat deed ze origineel, soms verrassend en altijd naar ieders tevredenheid. Maar Nora stopt ermee en verzorgt alleen nog het najaarsnummer, samen met de huidige redactie. Kan zij in 2025 het stokje aan jou overdragen?

Wil jij onze vereniging en haar 1.100 leden het mogelijk maken om twee keer per jaar een prettig leesbaar glossy blad op de deurmat te laten vallen? Of in de nabije toekomst deze deels digitaal toe te zenden? Het Hekslootnieuws heeft meestal 12 bladzijden met het wel en wee van de Hekslootpolder. In de periode januari-maart en de periode augustus-oktober vindt de vormgeving plaats.

In deze perioden gaat de redactie aan de slag met de artikelen en de vormgeving. Heb jij ervaring met grafische vormgeving? En vind je het behoud van de Hekslootpolder belangrijk?

Dan hopen we dat jij ons wilt helpen bij het publiceren van het Hekslootnieuws. Je kunt je aanmelden bij onze secretaris Peter Davids via secretariaat@hekslootpolder.nl.

Van de voorzitter

- We hebben weer genoeg aan u te vertellen; er is de laatste maanden een hoop gebeurd. Heel positief zijn de contacten die we hebben met andere groepen die belangstelling hebben voor de Hekslootpolder. Landschap Noord-Holland, Spaarnelanden, Paul en Ab (pachters van gebieden), de stadsecologe, Andries Kamstra (weidevogelregisseur) en Peter hebben voor de nabije toekomst weer afspraken gemaakt. Fijn dat de groep die het belang inziet van de Hekslootpolder steeds meer gezamenlijk opereert. Dat en de vele vrijwilligers van onze vereniging die de flora en fauna op peil houden, maken de Hekslootpolder toekomstbestendig. Achteroverleunen gaat voorlopig nog niet, maar de ondersteuning van al deze groepen helpt wel het leven van het bestuur wat lichter te maken.

► Skaeve Huse

Het bestuur heeft eind 2023 het ontwerpbestemmingsplan voor de Skaeve Huse ontvangen. Meer dan 300 pagina's met alle in en outs van het gebied, van de soort grond, de dieren naar alle zaken die verstoring op kunnen leveren. Over het algemeen kunnen wij wel leven met de bevindingen en maatregelen om de toekomstige bewoners en hun omgeving veilig te houden. Wat we misten, waren onze bezwaren richting Hekslootpolder. Die eerdere bezwaren, verwoord in een brief van 23-12-2020 naar de Gemeente, betroffen vooral geluid, licht en afsluiting van het

gebied voor huisdieren en mensen naar de Hekslootpolder. Bijvoorbeeld als de bewoners huisdieren gaan houden, kunnen die dan het vogelrijke gebied in en de nesten verstoren? Die bezwaren hebben we in een zienswijze naar de Gemeente gestuurd. Daar was inderdaad te weinig aandacht aan besteed, werd toegegeven; onze bezwaren worden meegenomen in de uiteindelijke plannen.

► ALV en contributie

In het najaarsnummer van het Hekslootnieuws gaf ik het al aan: de inkomsten uit de contributie zijn eigenlijk te laag ten opzichte van de uitgaven. We moeten dus iets doen. Het bestuur heeft in een vergadering alle kosten en baten en het bijbehorende beleid weer eens onder de loep genomen en daarop knopen doorgehakt. De papieren uitgave van het Hekslootnieuws blijft bestaan. Om volledig digitaal te gaan, zouden we alle e-mailadressen van de leden moeten hebben en dat halen we bij lange na niet. Ten tweede, we geven ons blad ook aan Gemeenteraadsleden en aan nieuwsgierige passanten; dat wordt enorm op prijs gesteld. Het houdt (voor ons belangrijke) mensen op de hoogte en zorgt voor nieuwe leden. Een andere grote kostenpost bestaat uit betalingsherinneringen, porto en papier. Die kosten hakken er hard in. Als we van alle leden de e-mailadressen zouden hebben... Wat zou dat veel schelen.

In de Algemene Ledenvergadering (ALV)

van dinsdag 23 april 2024 gaan we daarom voorstellen de contributie te verhogen. Percentueel een grote stap, 50%, maar financieel valt dat mee. Het bestuur wil de contributie van een gezinslid verhogen van € 5,- naar € 7,50. De gezinsleden blijven op € 1,- staan. De ALV beslist natuurlijk; wij hopen op goedkeuring van de aanwezigen.

► Website en jubileum

Je wist misschien niet dat het kon, maar onze website is verouderd, moet gerenoveerd worden. Onder andere de website op een mobieltje bekijken gaat bij sommige modellen moeizaam. De veiligheid moet weer bekeken worden en andere zaken onder de motorkap zijn eveneens niet meer bij de tijd. We gaan een reservering maken voor de nabije toekomst. Volgend jaar bestaat de Vereniging Behoud de Hekslootpolder 40 jaar, een prestatie. Of we een feestje gaan houden voor dit jubileum staat nog te bezien. We zijn er wel trots op.

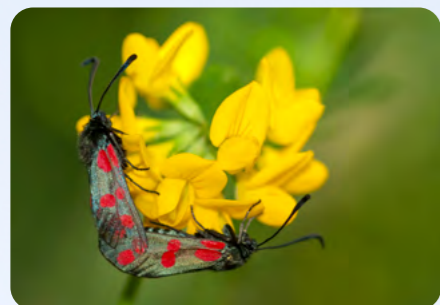
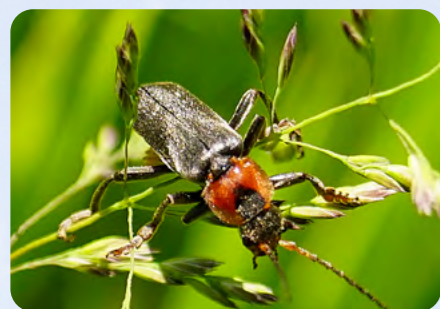
Martin van de Pavert

Foto onder: Kerstin de Haan

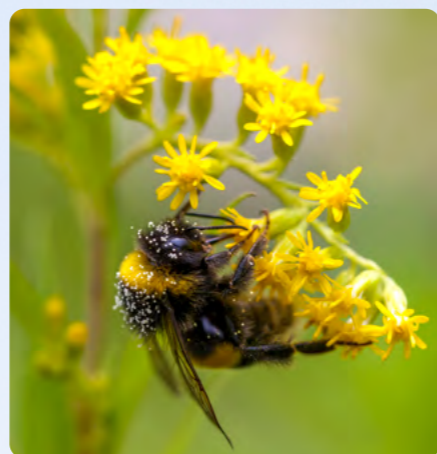
Monitoren van de locaties: iets voor jou?

We zijn nu voor het vierde jaar bezig met ecologisch maaibeheer om de biodiversiteit van planten en dieren in en om de polder te verbeteren. De diversiteit aan ontwikkeling is ook groot. Zo is het Landje Van Scheytbrug aan de Vondelweg nog in een pril ontwikkelingsstadium met veel hoge grassen terwijl het Landje bij volkstuinvereniging WZZO al helemaal is ontwikkeld tot vochtig hoiland met orchideeën en moerasplanten. De planten zijn redelijk goed te monitoren, ook voor wie geen botanicus is. Maar voor de insecten ligt dit een stuk moeilijker...

— Monitoren van insecten —

Het insectenrijk is immens. Er zijn alleen al zo'n 350 bijensoorten in Nederland te vinden. Daarvan zijn vorig jaar 45 soorten waargenomen in de gemeente Haarlem. Daarnaast zijn er 27 soorten dagvlinders en 21 soorten libellen in de gemeente Haarlem op Waarneming.nl genoteerd. De oproep voor monitoring van insecten in het vorige Hekslootnieuws heeft haar weg gevonden tot in de Hogeschool Delft: twee studenten van de studie Landscape en Environment hebben contact opgenomen met Peter Davids en na een rondleiding langs onze 4 locaties gaan zij een plan bedenken. Dat plan is nodig omdat monitoring op verschillende manieren kan worden uitgevoerd, van kostbare scans of DNA-onderzoeken tot heel erg intensieve methoden. Wij hebben gevraagd om een monitoringsmethode voor 'leergierige ondeskundigen' opdat we de bewoners van Haarlem en omgeving kunnen betrekken bij dit project. Hoe mooi is het om mee te doen

aan een meerjarenproject waarmee we de biodiversiteit kunnen aantonen. Maar zover zijn we nog niet. De uitkomst en bevindingen over de mogelijkheid moeten nog worden gepresenteerd aan het bestuur. Zodra er iets bruikbaar uitkomt, doe ik graag een beroep op jou om te komen helpen met monitoren. Misschien word jij wel onze eigen 'Hekslootpolder-entomoloog'!

Peter Davids

Foto's van boven > beneden, van links > rechts: Andreas Hoja - via Pixabay • Alie Postma • Lida Zaremba 2x • Andreas Hoja - via Pixabay 2x

Het dubieuze wonder Kroosvaren

Ooit gehoord van een varen die óp het water groeit? Deze plant komt voor in onze Hekslootpolder. Het gaat om *Azolla filiculoides*, oftewel Grote Kroosvaren. Het valt niet zo op, omdat het plantje bij oppervlakkige beschouwing wel op Kroos lijkt, en je zit daar niet zo gauw met je neus bovenop. Het is net als Eendenkroos een drijvend plantje, maar het is een echte varen! Pas als het rood kleurt in de zon zie je dat het om Kroosvaren gaat, want Kroos kleurt niet rood.

Groot en klein

Doordat Kroosvaren van warmte houdt, zijn de omstandigheden de laatste jaren gunstiger geworden. Ze zouden uit botanische tuinen verwilderd zijn en Nederland veroverd hebben. Er is een grote en een kleine soort, de grote is van voedselrijke wateren en algemeen. De kleine houdt niet van veel voeding en tref je dus veel minder aan.

Zuiveren en vervuilen

Kroosvaren hoort niet in Nederland thuis; het is een invasieve exoot die water kan zuiveren én die water kan vervuilen. Dat is gek hè. Hoe zit dat? Kroosvaren is een plantje dat stikstof op kan nemen, zowel uit het water als uit de lucht. Dat doet het eigenlijk niet zelf, maar door samenwerking met een blauwwier met die eigenschap. Het uit het water halen van stikstof is wel fijn, want er zit veel te veel stikstof in onze sloten.

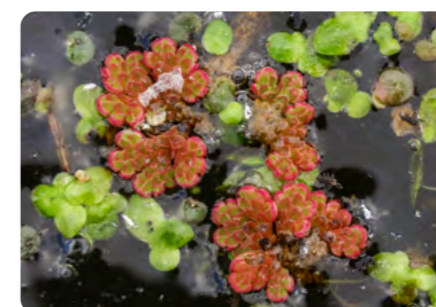
Meer stikstof

Maar... Ja, er zit een 'maartje' aan. Je moet het dan in de herfst wel uit de sloot halen. Doe je dat niet en zit het werk van Kroosvaren erop voor het seizoen, dan zakt het in de winter naar de bodem, en

neemt het niet alleen de stikstof mee die het uit het water heeft gehaald, dat dus dan weer terugkomt in het water, maar ook de stikstof die het uit de lucht heeft opgenomen. Dan zit er onder de streep na het seizoen meer stikstof in het water dan vóór het seizoen.

Minder licht

Dat is niet zijn enige nadeel, het maakt net als kroos dichte dekens over het water, en verstikt het leven eronder. Er komt immers geen licht meer in het water, en de waterplanten die zuurstof leveren verdwijnen. Dan verdwijnt ook het dierlijk leven dat van zuurstof afhankelijk is. Onder de *Azolla* is het net als onder het Eendenkroos maar een dooie boel. Om het gecompliceerd te maken: als je het uit het water haalt en je gooit het op de kant

vervuil je het land met stikstof, en kan het ook nog eens terug uitspoelen naar de sloot. Het zou dus echt verwijderd moeten worden.

Verwijderen een optie?

Is definitief verwijderen een optie? Ik weet het niet. Het uit het water halen van Kroos en *Azolla* is veel werk: je hebt er niet alleen menskracht voor nodig, maar ook uithoudingsvermogen. Kroosvaren verspreidt zich door middel van sporen (het is tenslotte een varen), maar kan zich net als Eendenkroos rap delen. Op een beschut plekje zullen er in de winter altijd exemplaren overleven. Het zal gemakkelijk terugkomen en weer opnieuw grote matten op het water vormen en zorgen voor repeterend werk. Het tantalus-werk aangaan of de overlast voor lief nemen? Dat is de vraag.

Dubieus wonder

Om toch positief te eindigen: Kroosvaren is een prachtig plantje. Vis het eens uit het water en bekijk het eens goed, desnoods met de loep erbij en bedenk wat het allemaal kan: het dubieuze wonder Kroosvaren.

Dick Kortekaas

Foto's van boven naar beneden: Dik Vonk 2x • Alie Postma

De Huismus, tjilp, tjilp

En weer is de Huismus de talrijkste vogel tijdens de tuinvogeltelling van januari 2024, net als vorige jaren. Maar waarom staat de Huismus dan op de Rode Lijst van bedreigde vogelsoorten van Sovon, de organisatie die de aantalsontwikkeling van alle vogelsoorten in Nederland bijhoudt? Om die vraag te beantwoorden, moeten we ongeveer vijftig jaar terugkijken en zien dan dat er zich vele veranderingen in Nederland hebben voltrokken.

Aangepast aan de mens

Huismussen hebben hun manier van leven vrijwel geheel aangepast aan de mens. Ze zijn van de mens afhankelijk geworden wat betreft hun broedgelegenheid en hun voedsel. De Huismus is een holenbroeder die graag onder dakpannen broedt, maar ook in gaten in muren en

bomen en in nestkasten. Ze eten vooral zaden; in het recente verleden was dat vooral graan, maar ook onkruidzaden. Jonge Huismussen worden vooral met insecten gevoed, maar ook volwassen mussen eten die graag. Omdat de mus een wat trage vogel is, heeft hij graag dekking in de buurt in de vorm

van dichte struiken en heggen, waar hij zich kan verschuilen tegen predatoren als sperwers, kraaien, meeuwen en katten die allemaal graag een musje verschalken. En al deze hierboven omschreven omstandigheden zijn in Nederland de afgelopen vijftig jaar sterk veranderd.

Foto's: Kerstin de Haan

Veranderingen in Nederland

Wat is er in vijftig jaar dan precies veranderd? Daken zijn minder toegankelijk geworden door vlakke en grotere betonpannen en door verregaande isolatie. Gaten, spleten en nissen worden door de mens weggewerkt om tocht en warmteverlies te voorkomen, of om esthetische redenen. Op het platteland

Sperwer

zijn erven minder rommelig geworden. Graanteelt is vaak vervangen door maisteelt en er wordt bij de oogst en de opslag minder gemorst. Overal zijn hagen, erfafscheidingen en geriefbosjes opgeruimd door schaalvergroting en efficiëntere bedrijfsvoering. Roofvogels zijn aan het eind van de vorige eeuw na het verbod op DDT sterk toegenomen. In steden zijn veel tuinen geplaveid met tegels en/of grind en tafelkleden worden na het eten van de broodmaaltijd niet meer in de tuin uitgeklopt. Al deze veranderingen hebben het getjilp van de naoorlogse jaren doen verstommen. En als we naar de cijfers van Sovon kijken, blijkt dat de mus in het agrarisch gebied sinds 1990

met ongeveer 60 procent is afgenomen en in stedelijke gebieden soms zelfs met 80 procent. Omdat er ook steden zijn uitgebreid en bijgekomen (denk aan Flevoland), is de gemiddelde afname ongeveer vijftig procent.

De Huismus is echt een huismus

De Huismus is een standvogel, wat betekent dat de soort niet wegtrekt in de winter, maar in Nederland blijft. Of het nou vriest of niet. De vogels zijn erg plaatstrouw en blijven vaak op de plek waar ze zijn geboren. Onderzoek wijst uit

Omdat de mus een wat trage vogel is, heeft hij graag dekking in de buurt in de vorm van dichte struiken en heggen, waar hij zich kan verschuilen tegen predatoren als sperwers, kraaien, meeuwen en katten die allemaal graag een musje verschalken.

dat het merendeel van de jongen zich binnen een kilometer van de geboorteplek vestigt.

In Europa komt de soort voor van de Noordkaap tot de Middellandse Zee tot zelfs in Noord-Afrika. Europa is zijn oorspronkelijke broedgebied, maar doordat de soort ook in andere gebieden is geïntroduceerd zoals Noord- en Zuid-Amerika, Australië, Nieuw-Zeeland en Zuidoost Afrika is de Huismus tegenwoordig de meest verspreide zangvogel in de wereld.

Foto's van boven > beneden, van links > rechts: Daan Zuidweg • Kerstin de Haan • Tom van den Boomen • Kerstin de Haan

Stabiel in Nederland

Hoewel de aantallen enorm zijn afgenomen, is de stand de laatste jaren in Nederland gestabiliseerd en is de Huismus nog steeds de meest getelde soort bij onze jaarlijkse tuinvogeltelling. Je moet daarbij wel bedenken dat de Huismus zich zeer met de mens heeft verbonden en daarom in onze tuinen is oververtegenwoordigd en dat de soort bijvoorbeeld niet voorkomt in grote bosgebieden en de duinen. En dat de Huismus onze tuinvogeltelling nog steeds aanvoert, ondanks de gemiddelde halvering van de aantallen, zegt ook iets over de enorme aantallen in de vijftiger en zestiger jaren van de vorige eeuw. **Tjilp, tjilp...**

Tom van den Boomen

Het Hekslootnieuws is een uitgave van de Vereniging Behoud de Hekslootpolder

REDACTIEADRES
redactie@hekslootpolder.nl

SECRETARIAAT
secretariaat@hekslootpolder.nl

LEDENADMINISTRATIE
Obistraat 91, 2022 CJ Haarlem
ledenadministratie@hekslootpolder.nl

BANKREKENINGNUMMER
NL98 TRIO 0320 0897 38

VOORZITTER
Martin van de Pavert
voorzitter@hekslootpolder.nl

REDACTIE
Peter Davids
Kerstin de Haan
Peter van der Mark
Nel Pronk

VORMGEVING + DTP
Nora Leungen

DRUK/VERZENDING
Drukkerij Gravé
3962 MC Wijk bij Duurstede
Oplage: 1.000 ex.

AAN DIT BLAD WERKTEN MEE
Tom van den Boomen
Jacob Bruin
Andries Kamstra
Dick Kortekaas
Martha van der Lem
Martin van de Pavert
Alie Postma
Dik Vonk
Lida Zaremba
Daan Zuidweg
Met dank aan:
Pixabay en Wikipedia

FOTO OMSLAG
Andreas Hoja -via Pixabay
Bij met stuifmeel op bloem
Bezoek ook onze site
www.hekslootpolder.nl

Broedhoop voor Ringslangen

Landschap Noord-Holland, afdeling Natuurlijke Zaken, heeft aan de Oostrand van Haarlem in 2023 een aantal ringslanghopen aangebracht naar aanleiding van het Ecologisch Beheerplan Haarlem. In het najaar is de ringslanghoop in de Hekslootpolder gecontroleerd, maar zijn er geen eieren in gevonden.

zich heeft en de takken zorgen voor een open structuur opdat er ringslangen kunnen binnenkomen. Nu maar weer afwachten tot oktober of ze de broedhoop kunnen vinden.

Peter Davids

Nu, in februari, hebben vrijwilligers van onze vereniging de ringslanghoop wederom opgebouwd. Janet, Jeannette, Roel, Lida en Peter assisteerden Klaas-Jan Koedijk van Natuurlijke Zaken. De werkzaamheden begonnen bij droog weer, maar na de koffie met koek begon het toch flink te miezeren. Maar na 2 uur doorwerken lag er een flinke broedhoop. De broedhoop is samengesteld uit circa 1m³ paardenmest, 0,5 m³ zaagsel, losse takken en veel riet. De mest zorgt dat de broedhoop een comfortabele 30 graden in

Foto's: Peter Davids

HEKSLOOT-PUZZEL

BIODIVERSITEIT	KIEVIT	VEENWEIDEGEBIED
CETTISZANGER	KLUUT	VISDIEFJE
ENTOMOLOOG	KROOSVAREN	VOSSENRASTER
GRAUWEGANZEN	LANDJESVANREIN	VRIJWILLIGERS
GRUTTO	LEDENVERGADERING	WAARNEMINGEN
HEKSLOOTPOLDER	PLASDRAS	WEIDEVOGELBEHEER
HUISMUS	RIET	WEIDEVOGELS
JAARRONDTELLING	RINGSLANGHOOP	

P	O	O	H	G	N	A	L	S	G	N	I	R	K	L	G
N	E	G	N	I	M	E	N	R	A	A	W	E	D	J	N
H	J	T	E	I	R	U	T	E	N	R	B	E	E	A	I
U	F	G	R	U	T	T	O	G	I	E	I	H	I	A	R
I	E	E	A	N	N	S	V	N	E	D	O	E	B	R	E
S	I	P	V	W	E	R	O	A	R	L	D	B	E	R	D
M	D	G	S	E	Z	E	S	Z	N	O	I	L	G	O	A
U	S	O	O	I	N	G	S	S	A	P	V	E	E	N	G
S	I	O	O	D	A	I	E	I	V	T	E	G	D	D	R
A	V	L	R	E	G	L	N	T	S	O	R	O	I	T	E
R	T	O	K	V	E	L	R	T	E	O	S	V	E	E	V
D	I	M	T	O	W	I	A	E	J	L	I	E	W	L	N
S	V	O	U	G	U	W	S	C	D	S	T	D	N	L	E
A	E	T	U	E	A	I	J	T	L	N	K	E	I	E	I
L	I	N	L	L	R	R	E	A	A	E	I	E	E	N	E
P	K	E	K	S	G	V	R	S	L	H	T	W	V	G	L

Oplossing

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

woordzoekerfabriek.nl - maak je eigen woordzoeker

Natuurnieuws

wist u dat ...

... amfibieën en reptielen een winterslaap houden? De winterslaap is een rustfase waarbij het lichaam op een lage temperatuur functioneert. De dieren kunnen zo overleven tijdens de winter zonder energie te verspillen aan het zoeken naar voedsel, dat op dat moment moeilijk of niet te vinden is.

... kikkers vaak in het water overwinteren, ook in tuinvijvers? Ze kunnen door hun dunne huid toch nog genoeg zuurstof opnemen. Sommige amfibieën produceren zelfs antivriesstoffen in hun lichaam zoals glycerol. Dit helpt hen om te voorkomen dat hun cellen bevriezen en schade oplopen bij vorst. Ringslangen overwinteren vaak in broeihopen. In de Hekslootpolder is ook zo'n broeihoop. Zie de vorige en deze editie van het Hekslootnieuws.

... begrazing, wat in natuurgebieden een veel voorkomend verschijnsel is geworden, ook nogal wat schaduwkanten heeft? Dat zien we bijvoorbeeld in de Amsterdamse Waterleidingduinen waar de meeste ondergroei door hertenvraat is verdwenen en vrijwel geen vlinders, groundbroeders en nachtegalen meer voorkomen. Het is met begrazing constant zoeken naar de juiste balans. Gelukkig houden veel natuurbeherende instanties deze balans goed in de gaten.

... de provincie Utrecht kleine landschapselementen terug wil? Hagen, houtwallen, knotwilgen en geriefbosjes vormen ooit het karakteristieke Utrechtse landschap. Ze zijn een lust voor het oog en van levensbelang voor de biodiversiteit. In de afgelopen eeuw ging 60 procent van deze elementen verloren. Daarom stelt de provincie Utrecht subsidie beschikbaar aan boeren voor de aanleg van nieuwe landschapselementen.

... de Vlinderstichting een beschermingsfonds heeft opgericht die verdere vlinder- en insectensterfte moet tegengaan? Doortastende beheeradviseurs gaan proactief en op aanvraag in gesprek met terreineigenaren van plekken waar zeldzame en bedreigde vlinders voorkomen. Zij adviseren hoe eigenaren landbeheer of de inrichting van een terrein zo goed mogelijk voor deze soorten kunnen uitvoeren. Het fonds kon gestart worden door enkele erfenissen die in 2023 werden ontvangen.

... de sinds de herintroductie van de Otter in 2002 in Overijssel deze soort zich weer over Nederland verspreidt? In 2016 was Noord-Holland aan de beurt en verscheen de Otter in het Naardermeer. Inmiddels wordt hij steeds vaker in onze provincie gezien en ook boven het Noordzeekanaal.

Martha van der Lem

